

Система за сузбијање штеточина за парадајз и паприку у јуну

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 22.06.2021 Брой: 6/2021



Paradajz i paprika

Štetnik – Apikalna trulež plodova

Šteta

Na vršnom delu zelenih plodova formiraju se vodene pege, koje mogu da prekrivaju veći deo ploda. Oštećeno tkivo je oštro odvojeno od zdravog. Bolest je povezana sa nedostatkom ili deficijencijom kalcijuma u distalnom delu plodova, kao posledica poremećenog usvajanja ovog elementa od strane korenova.

Suzbijanje

Pojava bolesti je posebno rasprostranjena kada, posle bujnog rasta u početnoj fazi, nastupi period zagrevanja i suše. Treba primeniti zasićeni kreč, gips ili superfosfat i izbegavati snažno đubrenje azotom. Zalivanje treba sprovoditi sa niskom normom navodnjavanja kako bi se sprečila suša ili prekomerno zalivanje zemljišta.

Štetnik – Plamenjača paradajza *Phytophthora infestans*

Šteta

Pod povoljnim uslovima – visoka vlažnost vazduha (iznad 90%), temperatura u opsegu od 15-25°C, naoblaka preko 8-10 desetina i padavine koje traju najmanje 48 sati, bolest se može veoma brzo razviti i izazvati velike gubitke. Pege na zelenim delovima se brzo šire i spajaju. Biljke posmede i osuše.

Suzbijanje

Preventivno prskanje treba nastaviti tokom meseca. Tamo gde još uvek nisu otkrivene zaraze, treba koristiti kontaktne fungicide, naizmenično dva ili tri proizvoda uz poštovanje rokova čekanja. Nakon pojave simptoma bolesti, treba sprovesti tretman sistemskim fungicidima.

Štetnik – Rana pegavost lista (smeđe pege na listu) *Alternaria solani*

Šteta

Bolest napada sve delove biljke i formira smeđe-crne, šireće pege sa koncentričnom strukturom. Pod vlažnim uslovima pege su prekrivene tamnim sporulirajućim nakupljanjem.

Suzbijanje

Nakon pojave simptoma i pod povoljnim klimatskim uslovima za razvoj, treba primeniti sistemski delujuće proizvode za zaštitu bilja.

Štetnik – Mozaični virus krastavca “nekroza žila” *Cucumber mosaic virus*

Šteta

Na vrhu i u bočnim izdancima formiraju se tamno smeđe nekrotične pruge, koje prodiru do srži. Napadnuti delovi se sparūše i osuše zajedno sa listovima i plodovima. Najniži listovi i baza stabiljke nisu napadnuti.

Suzbijanje

Kada se otkriju simptomi, biljke paradajza treba iščupati i spaliti. Korov treba uništiti. Preostale biljke treba tretirati registrovanim proizvodima za zaštitu bilja za suzbijanje lisnih vaši.

Štetnik – Plamenjača paprike *Phytophthora capsici*

Šteta

Patogen preživljava u biljnim ostacima, semenu i korovskoj vegetaciji. Zaražene biljke uvenu i osuše zadržavajući zelenu boju. U osnovi stabiljke primećuje se potamnelost, praćena formiranjem belog nakupljanja. Kožica napadnutih korenova potamni i lako sklizne sa njih.

Suzbijanje

Treba primeniti sledeće mere: produbljivanje brazda kako bi se izbeglo direktno kvašenje vratnog dela korena; uklanjanje obolelih biljaka i dezinfekcija zemljišta ispod njih sa 2% amonijum nitrata. Zdrave biljke treba prskati sistemskim fungicidima, koristeći veću zapreminu rastvora za prskanje.

Štetnik – Lisne vaši *fam. Aphididae*

Šteta

Lisne vaši sišu sok iz listova i vrhova mladih izdanaka. Biljke zaostaju u rastu, a listovi se naboraju. Listovi često pocrvene zbog razvoja gljiva čađave plesni na mednoj rosi koju izlučuju vaši.

Suzbijanje

Korovska vegetacija treba redovno da se uništava. Prag ekonomske štete:

- 10% zaraženih biljaka i formiranje prvih kolonija – kod paradajza;
- 5% zaraženih biljaka sa pojedinačnim kolonijama – kod paprike.

Štetnik – Mini lista paradajza *Tuta absoluta*

Šteta

Moljci su aktivni noću, a danju se skrivaju među listovima. Gusenica mini listove i stabiljke i buši u plod paradajza, uzrokujući značajne gubitke u prinosu. Telo gusenice je beličaste do zelene boje, a na prsnom štitu postoji jasno vidljiva tamnija figura u obliku luka.

Suzbijanje

Važan uslov za uspeh hemijskog suzbijanja je naizmenična primena insekticida sa različitim načinom delovanja. Efekat tretmana naglo opada kada se koriste aktivne supstance sa istim načinom delovanja i kada se prekorače registrovane doze, zbog lakog razvoja rezistencije kod štetočine.

Štetnik – **Pamučna sovica** *Helicoverpa armigera*

Šteta

U početku, mlade gusenice skeletonizuju listove, a kasnije izgrizaju rupe u njima. Posle trećeg stupnja oštećuju plodove. Gusenice ne uništavaju potpuno jedan plod, već prelaze na drugi. Oštećeni plodovi prestaju da rastu i deformišu se.

Suzbijanje

Treba pratiti izleganje gusenica. Po potrebi, treba sprovesti tretman usmeren na gusenice do trećeg stupnja.

Prag ekonomske štete za prvu generaciju:

- 20 jaja/100 biljaka – u fazi rasta “pupoljci”.

Štetnik – **Zviždačeva pjenica** *Hyalesthes obsoletus*

Šteta

Masovno pojavljivanje pjenice se očekuje u junu. Ona je vektor bolesti – **stolbur**. Pjenica se hrani velikom grupom biljaka (povijuša, obični čičak, loboda, šćir, paradajz, paprika, krompir, patlidžan, šargarepa, celer, itd.). Štetnik nastanjuje uglavnom donju stranu listova i često puzi po površini zemljišta.

Suzbijanje

Korov u blizini povrtarskih useva treba redovno uništavati. Prilikom tretiranja insekticidima, treba prskati i rubnu traku korovske vegetacije oko useva. Prag ekonomske štete:

- 2 odrasle jedinke/10 zamaha mrežom – posle presađivanja na početku vegetacije, jun-jul.